

Inforonde 7de leerjaren

2 april 2025

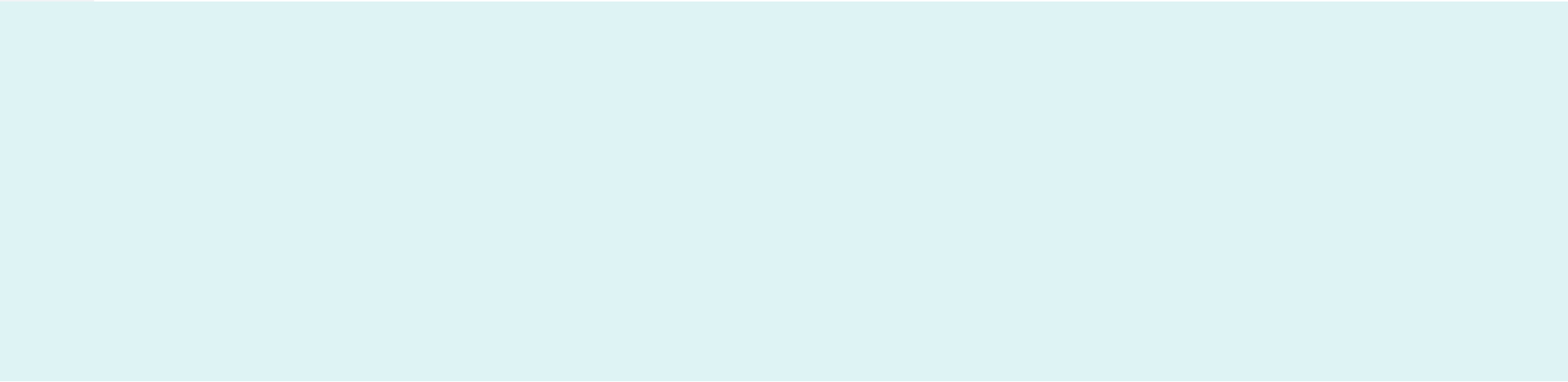
Mogelijkheden na de 3de graad A-finaliteit (diploma so OK3)

- Leerlingen ontvangen een diploma secundair onderwijs OK3
- Keuze voor arbeidsmarkt (ook openbare ambten; diploma so OK3 volstaat)
- Keuze voor vervolgonderwijs
 - Secundair onderwijs
 - 7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt na OK3 (na OK4 mits toelatingsproef en toelatingsKR)
 - 7de leerjaar Voorbereidend jaar op hoger onderwijs
 - Volwassenenonderwijs: traject beroepsgerichte/algemene vorming
 - Andere opleidingen in het kader van levenslang leren
 - Hoger onderwijs: graduaatsopleiding in het hoger onderwijs

Mogelijkheden na 3de graad A-finaliteit (diploma so OK3)

7de leerjaar instroom arbeidsmarkt na OK3	7de leerjaar instroom arbeidsmarkt na OK4	7de leerjaar doorstroom hoger onderwijs	Beroepsgerichte opleiding en/of algemene vorming VWO	Graduaatsopleiding
Op basis van diploma so OK3	Op basis van diploma so OK3 + toelatingsproef en toelatingsKR	Op basis van diploma so OK3	Op basis van leeftijd (+16 of +18)	Op basis van diploma so OK3
Bewijs van beroepskwalificatie	Bewijs van beroepskwalificatie	Diploma so OK4	Beroepsgerichte opleiding en algemene vorming: 'diploma so' (situatie vóór modernisering) Beroepsgerichte opleiding: certificaat = bewijs van BK	OK5
Geen inschrijvingsgeld	Geen inschrijvingsgeld	Geen inschrijvingsgeld	Inschrijvingsgeld afh. van traject: AAV: /; BK: wel	Inschrijvingsgeld
In de regel 2 semesters (uitz. 1 semester)	In de regel 2 semesters (uitz. 1 of 3 semesters)	2 semesters	Modulair aanbod: afhankelijk van aantal lestijden opleiding en beschikbaarheid cursist (Meest courant: 1/2/3 semesters met 1, 2, 3 of 4 lesmomenten/week)	90, 120 of 180* studiepunten (1,5, 2 of 3 schooljaren) (*Basisverpleegkunde)
Secundair onderwijs	Secundair onderwijs	Secundair onderwijs	Volwassenenonderwijs	Hoger onderwijs

Secundair onderwijs

7de leerjaren gericht op instroom arbeidsmarkt na OK3

Toelatingsvoorwaarden

- Diploma so OK3
- Diploma so OK4
- Studiegetuigschrift 2de leerjaar 3de graad so
- Diploma so
- Toelatingsproef of elders verworven competenties/bekwaamheden en gunstige beslissing toelatingsklassenraad

Duurtijd

In de regel 2 semesters, slechts uitzonderlijk 1 semester

Doelgroep

Leerlingen die zich willen specialiseren in domein van hun initiële opleiding ...
In vertrouwde context en structuur secundair onderwijs

Curriculum – leerplan(nen) specifieke vorming

Eén leerplan specifieke vorming gebaseerd op doorgaans één beroepskwalificatie
Levensbeschouwelijke vorming via LPD uit de krachtlijn *zinrijk en geïnspireerd* (GFL)
Indien van toepassing: een leerplan Engels, Frans of Duits

7de leerjaren gericht op instroom arbeidsmarkt na OK3

Curriculum – leerplan(nen) specifieke vorming

Met ruimte voor eigen inhoudelijke en didactische keuzes

- Verplichting om **min. 28 wekelijkse lesuren** in te richten (m.b.t. schoolorganisatie: zie [so 74](#)) – geen compensatie van ‘stageweken’ met meer dan 28 uren per week
- Leerplan(nen)/**minimummodellessentabel: 22 lesuren per week** dus voldoende ruimte voor schooleigen keuzes
- Leerplannen voor het complementair gedeelte/eigen ruimte school:
 - Godsdienst
 - Communicatie en interactie
 - Maatschappelijke oriëntatie
 - Ondernemerschap

7de leerjaren gericht op instroom arbeidsmarkt na OK3

Studierichtingen	Moderne vreemde talen
Commercieel assistent; Klantcontactmedewerker (Economie en organisatie) Schoonheidsspecialist-adviseur (Maatschappij en welzijn) Barman; Chef de partie Groenten, fruit en kruiden; Chef de partie Vlees, wild en gevogelte; Chef de partie desserts, gebak en brood; Chef de partie Vis, schaal- en schelpdieren; Gespecialiseerd verkoper slagerij; Grootkeukenkok; Kok; Sommelier (Voeding en horeca)	Engels + Frans: 2 uren*
Logistiek assistent magazijn (Economie en organisatie)	Engels + Frans: 2 uren* Duits: 1 uur
Animator (Taal en cultuur)	Engels: 2 uren Frans: 2 uren Duits: 1 uur
Host (Taal en cultuur)	Engels: 2 uren Frans: 2 uren
Hotelreceptionist (Voeding en horeca)	Engels + Frans: 2 uren* Bijkomende MVT: 1 uur

*Uitgangspunt indien Engels en Frans verplicht zijn: alle doelen moeten worden bereikt, zowel voor Engels als voor Frans. Eén vreemde taal (Engels of Frans) is gekend vanuit de derde graad A-finaliteit (richtsnoer A1+). In principe volstaat het dat enkel de andere vreemde taal aan bod komt in het 7de leerjaar indien de school op basis van een valide evaluatie in (gesimuleerde) functionele context kan aantonen dat een leerling voor één taal de doelen heeft bereikt. In dat geval moeten die doelen voor die leerling niet opnieuw worden aangeboden. De school moet dat dus verifiëren **voor elke leerling**.

Indien de evaluatie aantoont dat een leerling die doelen nog niet in voldoende mate heeft bereikt, dan voorziet de school een aanbod ter remediëring en moet een nieuwe evaluatie op een later moment aantonen dat de doelen zijn bereikt. Je mag er niet standaard van uitgaan dat de doelen zijn bereikt op basis van de vooropleiding. De evaluatie moet minstens in (gesimuleerde) functionele context gebeuren, maar hoeft zich daar niet toe te beperken.

Vorbereidend jaar op hoger onderwijs

Doelgroep

- IIn met capaciteit om **minimumdoelen D/A-finaliteit** te behalen: IIn huidig naamloos leerjaar en wellicht ook IIn die vandaag via specialisatiejaar bso diploma so (OK 4) behalen
- Uit brede variëteit aan studierichtingen/studiedomeinen A-finaliteit: divers profiel en uiteenlopende noden
- In functie van doorstroom HO: gericht op professionele bacheloropleidingen

Toelatingsvoorwaarden

Diploma so OK3 of studiegetuigschrift 2de leerjaar 3de graad

Curriculum

- Selectie minimumdoelen D/A-finaliteit en selectie specifieke minimumdoelen:
- Levensbeschouwelijke vorming via LPD uit de krachtlijn *zinrijk en geïnspireerd* (GFL)
- Leerplan Godsdienst
- Ruimte om in te spelen op diverse noden en profielen leerlingen:
 - Verplichting om min. 28 wekelijkse lesuren in te richten
 - Leerplannen/basislessentabel: 22 lesuren per week

Vorbereidend jaar op hoger onderwijs

Curriculum algemene vorming

- Nagenoeg alle minimumdoelen voor Nederlands, Engels/Frans en wiskunde 3de graad + noodzakelijke onderbouw uit voorgaande graad
- Engels/Frans: min. één van beide talen
- Selectie minimumdoelen wetenschappen en STEM uit 2de-3de graad
- Alle minimumdoelen m.b.t. leren leren
- Minimumdoel m.b.t. doorlopen van studie- of beroepskeuzeprocess

Curriculum specifieke vorming

- Onderzoekscompetentie: onderzoekscyclus doorlopen met inhouden 7de lj gericht op HO
- Minstens één (specifiek) minimumdoel uit keuzelijst voor de wetenschapsdomeinen Moderne talen, Wiskunde, Biologie, Chemie, Fysica, STEM, Aardwetenschappen, Bewegingswetenschappen, Gedragwetenschappen en Economie
 - De school maakt de keuze
 - In functie van studiekeuze: eigenheid en complexiteit van wetenschapsdomein verkennen
 - In functie van interesse en motivatie van leerlingen

Basismodellessentabel

Vak of leerplan	Lesuren
Godsdienst	2
Engels/Frans	4
Natuurwetenschappen	3
Nederlands	6
Wiskunde	6
Gemeenschappelijk funderend leerplan*	1*
<i>Leerplan doorstroomgerichte specialisatie</i>	2
Schooleigen keuze-uren i.f.v. LP-realiseratie en andere schooleigen inhoudelijke accenten (zoals maatschappelijke oriëntatie)	4
Totaal aantal lesuren	28
Complementair gedeelte - Maatschappelijke oriëntatie - ...	

Volwassenenonderwijs

Volwassenenonderwijs: huidige situatie

Tot en met schooljaar 2024-2025

Certificaat AAV	+	Certificaat diplomagerichte beroepsopleiding vwo	=	Diploma so (vwo) - Toegang arbeidsmarkt - Toegang hoger onderwijs (zowel graduaat als bachelor)
Bewijs van slagen voor algemene vorming via examencommissie tso/bso		Bewijs van beroepskwalificatie (in vwo via EVC of buiten onderwijs) Voorwaarde: BK is diplomeerbaar in vwo		
		Diploma van gegradueerde		
Aso-opleiding (studiegebied algemene vorming)			=	

Volwassenenonderwijs: overgangsregeling

Overgangsregeling 2025-2026: via OD 35 en OD lerenden en organisatie

Certificaat AAV	+	Certificaat diplomagerichte beroepsopleiding vwo	=	Diploma so (vwo) - Toegang arbeidsmarkt - Toegang hoger onderwijs (zowel graduaat als bachelor)
Bewijs van slagen voor algemene vorming via examencommissie tso/bsc (behaald t.e.m. 2024-2025)		Bewijs van beroepskwalificatie (in vwo via EVC of buiten onderwijs) Voorwaarde: BK is diplomeerbaar in vwo		
		Diploma van gegradueerde		
Bewijs van slagen voor algemene vorming 3 ^{de} graad D- of D/A-finaliteit bij examencommissie of in so		Bewijs van beroepskwalificatie behaald in so (op zich of als onderdeel van OK3 of OK4) Voorwaarde: BK is diplomeerbaar in vwo		
Aso-opleiding (studiegebied algemene vorming)			=	

Voorbeelden

- Diploma so OK3 behaald in Onthaal, organisatie en sales
 - Eindtermen A-finaliteit
 - BK Administratief medewerker onthaal
 - BK Winkelverkoper
- Daarna in CVO:
 - Certificaat AAV – leidt tot diploma so (toegang tot Ba)
(Zowel AMO als WV zijn diplomagerichte beroepsopleidingen in vwo)
- Diploma so OK3 niet behaald in Onthaal, organisatie en sales maar wel:
 - BK Administratief medewerker onthaal
- Daarna in CVO:
 - Certificaat AAV – leidt tot diploma so (toegang tot Ba)
(AMO is een diplomagerichte beroepsopleiding in vwo)

Voorbeelden

- Diploma so OK3 behaald in Onderhoudsmechanica auto
 - Eindtermen A-finaliteit
 - BK Onderhoudsmechanici personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen
- Daarna in CVO:
 - Certificaat AAV
 - Certificaat Diplomagerichte beroepsopleiding (bv. Polyvalent mecanicien personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen)
(Onderhoudsmecanicien ... is in vwo géén diplomagerichte beroepsopleiding)
 - **Beide certificaten samen** leiden tot diploma so
- Diploma so OK4 niet behaald in Autotechnieken, maar wel:
 - BK Polyvalent mecanicien personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen
- Daarna in CVO:
 - Certificaat AAV – leidt tot diploma so (toegang tot Ba)
(Polyvalent mecanicien ... is in vwo een diplomagerichte beroepsopleiding)

Voorbeelden

- Diploma so OK3 behaald in Basiszorg en ondersteuning:
 - Eindtermen A-finaliteit
 - BK Logistiek assistent in de zorg
 - BK Huishoudhulp zorg
- Daarna in CVO:
 - Certificaat AAV – leidt tot diploma so (toegang tot Ba)
(HHZ is een diplomagerichte beroepsopleiding in vwo)

Overzicht diplomagerichte beroepsopleidingen vwo: bijlage 3 bij [omzendbrief VWO/2011/02](#)

Mogelijke samenwerking 7de leerjaar so – vwo

Sterk contextgebonden

7de leerjaar so (van 1 semester) in functie van BK in combinatie met modules AAV vwo (het andere semester) in functie van certificaat AAV en diploma so (mits behaalde BK in so diplomagericht is in vwo).

Wie geen diploma secundair onderwijs OK4 heeft behaald, is voor die modules AAV in vwo vrijgesteld van inschrijvingsgeld.

Mogelijke samenwerking so-graduaatsopleiding

Sterk contextgebonden

Leerlingen 7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt volgen aantal lessen of bepaalde module in een graduaatsopleiding in het verlengde van het 7de leerjaar

- Kadert vooral in schooleigen keuzes
- LIn verdiepen zich in eigenheid van bepaald wetenschaps-/vakdomein, maken kennis met eigenheid HO, met andere manier van lesgeven en van verwerken van leerstof en zelfstandigheid die van hen wordt verwacht
- Maakt in die zin geen deel uit van verplicht te realiseren curriculum; geen doorslaggevend aandeel in eindbeoordeling (deel van globaal dossier)
- Principe van lesbijwoning, [omzendbrief so 64](#), rubriek 3.15.2

Samenwerking vwo-hoger onderwijs

- **Graduaatsopleidingen** ervaren dat bepaalde studenten onvoldoende matuur zijn. Er ontstaan **samenwerkingen met vwo** om IIn te kunnen doorverwijzen naar specifieke modules.
 - Modules uit het opleidingsprofiel 'Nederlands en leren leren' en 'Regie over het eigen leren'.
 - Modules in Aanvullende Algemene Vorming, verdeeld over verschillende leerdomeinen: moderne vreemde talen, wiskunde, ICT, wetenschappen, MaCuSa (Maatschappij, cultuur en samenwerking), Nederlands.
 - Wie geen diploma secundair onderwijs OK4 heeft behaald, is voor die modules vrijgesteld van inschrijvingsgeld.
- **Centra vwo** werken samen met **hoger onderwijs** om leerlingen vertrouwd te maken met hogeschoolomgeving
 - Bv. diplomatraject AAV + BK Kinderbegeleider wordt deels ingericht op de campus van een hogeschool om leerlingen al vertrouwd te laten worden met de hogeschoolomgeving.

Vragen?